

Åbne data

som redskab i den grønne omstilling i Aarhus Kommune

Indhold

Baggrund og introduktion	4
Indledende erfaringer.....	5
Åbne datas værdi i den grønne omstilling	6
Grøn innovation med åbne data.....	6
Formålsdrevet tilgang	10
Vekselvirkning mellem udbud og efterspørgsel	10
Dialogforløb med kommunen og private aktører.....	11
Dialogforløb om energi- og forbrugsdata.....	12
Dialogforløb om grønne områder.....	13
Dialogforløb om cykelinfrastruktur.....	13
Erfaringer fra de tre dialogforløb	15
Tekniske forhold	17
Åbne data i Aarhus Kommune	18

Åbne data som redskab i den grønne omstilling i Aarhus Kommune
Open Data Aarhus, september 2022

Layout: Jan Thomassen, ITK Grafisk Service
Tryk: ITK Grafisk Service

Baggrund og introduktion

Open Data Aarhus er et tværmagistratsligt projekt under Digitaliseringsstyregruppen og har siden 2013 arbejdet med at udstille kommunens data til gavn for bl.a. virksomheder, forskning og borgere. Digitaliseringsstyregruppen traf i 2020 beslutning om at arbejdet i 2020–2021 skulle have et klimafokus.

I arbejdet med åbne data i en klimavinkel har der udover fokus på virksomheders dataefterspørgsel også været øget opmærksomhed på, hvordan åbne data kan anvendes internt for at opnå gevinster i kommunens eget arbejde med at realisere klimaambitionen.

Mange data, der indsamles og benyttes af Aarhus kommune, er persondata og dermed beskyttet af persondataforordningen. Når der i denne rapport nævnes data til udstilling menes udelukkende data, hvor ingen hensyn taler imod dette.

I denne rapport vises nogle af de værdipotentialer åbne data kan have i den grønne omstilling, og hvordan de kan indfries. Herudover præsenteres en metodisk tilgang til arbejdet med åbne data, der kan understøtte samarbejder, både internt i kommunen og med eksterne parter i f.eks. erhvervslivet.

Til rapporten hører også en guide, der beskriver hvordan dialogforløb planlægges og gennemføres, samt en [explainer-video](#)¹ om værdien i at anvende flere af Aarhus Kommunes data som byggesten i den grønne omstilling.

I kommunens hidtidige arbejde med åbne data har tilgangen været at udstille så mange data som muligt til anvendelse for virksomheder og andre interesserede aktører.

I forløbet, der beskrives i denne rapport, har fokus været at afdække reel efterspørgsel blandt virksomheder, og ud fra denne afdækning forsøge at identificere og udstille de ønskede data. Gennem hele forløbet er der således taget udgangspunkt i en efterspørgselsdrevet tilgang. Det vil sige, at hvor man tidligere undersøgte hvilke kommunale data der kan åbnes, er der i stedet taget udgangspunkt i, hvilke databehov virksomheder udtrykker.

Med denne tilgang kan man sikre, at de data, der gennem forløbet er arbejdet med, har reelle aftagere og anvendelsesmuligheder. I arbejdet med at afdække virksomhedsrettede behov for flere åbne kommunale data har der været tæt dialog med kommunale og private aktører, netop for at sikre sammenhæng mellem dataefterspørgsel og – udbud.

Indledende erfaringer

Der har undervejs vist sig nogle grundlæggende problemstillinger, der er gået igen i de forskellige afholdte aktiviteter. I erhvervslivet er der udtrykt generel usikkerhed i forhold til hvilke kommunale data der findes og allerede udstilles. Det er vanskeligt at få overblik over kommunale data, og det kan være svært at finde ud af, hvor man skal henvende sig for at få fat i data eller information om data.

Internt er der blandt dataejere generelt udtrykt skepsis i forhold til arbejdet med dataudstilling. Der er i arbejdet identificeret to hovedargumenter, der ofte går igen:

1. Dataejere mener ofte, at der ikke er et eksternt behov for eller ønske om adgang til data. Det er en alment udbredt holdning, at hvis en virksomhed eller andre har behov for specifikke data, så kan de blot henvende sig og få det ønskede datasæt udleveret. I realiteten er dette fjernt fra den virkelighed, som virksomhederne beskriver. For dem er det vanskeligt at finde ud af, hvilke data der findes, hvor data er placeret og hvordan man kan få adgang. Ofte strander de gode intentioner allerede på, at man ganske enkelt ikke kan gennemskue, hvor man kan henvende sig.

2. Der opleves ofte manglende ledelsesmæssig opbakning til at bruge ressourcer på at frigive data, og indtrykket bliver dermed, at arbejdet med åbne data ikke er vigtigt. Det kan også gælde i situationer, hvor der af erhvervslivet er udtrykt en konkret dataefterspørgsel.

¹ Open Data i Aarhus Kommune

Åbne datas værdi i den grønne omstilling

Aarhus Kommune indhenter og skaber hver dag store mængder af data til mange formål, om både byen og indbyggernes aktiviteter, f.eks. transportmønstre. Data kan omsættes til viden og nye indsigter, nye eller forbedrede digitale services, eller på anden vis bidrage positivt til i forvejen igangsatte strategier, initiativer og aktiviteter. Det sker i særlig grad, hvis vi som kommune sætter data fri og lader dem finde anvendelse også i andre sammenhænge, end de oprindeligt tiltænkte.

I EU's 2020-rapport **Economic value of Open Data**¹, undersøges den værdi åbne data skaber i Europa. Størrelsen på markedet skønnes i rapporten at ligge på 184 mia. € med en forventet stigning til op mod 334 mia. € i 2025. De åbne data udgør altså et enormt potentiale, ikke kun i traditionel vækst, men også inden for forskning, innovation og grøn omstilling. Siden Byrådet besluttede, at Aarhus skal være CO2-neutral i 2030, er det lykkedes at næsten halvere udledningen. 90% af CO2-udledningen, der er tilbage i Aarhus, kommer fra kilder, som ligger uden for byrådets direkte indflydelse. For at komme helt i mål er det derfor vigtigt at have både borgere og virksomheder med, og her kan de kommunale data spille en vigtig rolle. Trafikdata kan f.eks. være afgøren-

de for virksomheder, der ønsker at effektivisere deres kørselsmønstre, og dermed reducere den samlede CO2-udledning.

Ligeledes når der skal udvikles nye logistikløsninger; her kan både realtidsdata og historiske trafikdata være nødvendige for at udvikle løsninger, der kan mindske søgetrafik, tilrettelægge samordnet varedistribution og optimal placering af service points – alt sammen noget, der kan være med til at reducere CO2-udslip og trængsel i byen.

Den enkelte dataejer er ekspert på egne data men har ingen mulighed for at vide, hvilken værdi et specifikt datasæt potentielt repræsenterer for andre. Det er derfor ikke nok at bede dataejere om selv at prioritere hvilke datasæt, der skal udstilles, hvis man vil indfri værdipotentialerne.

Grøn innovation med åbne data

Frie, offentlige data er blevet italesat som ryggraden i den digitale, **grønne omstilling**², og forskellige virksomheder og brancheorganisationer som **Dansk Erhverv**³ og **IT-Branche**⁴ efterspørger flere åbne, offentlige data for at kunne udvikle grønne løsninger. Den aarhusbaserede virksomhed Scalgo har med viden om åbne terrændata og åbne data fra

GeoDanmark, der i høj grad vedligeholdes af kommunerne, udviklet et værktøj, der gør det muligt at analysere sandsynlighed for oversvømmelse ved f.eks. skybrud. Værktøjet bruges af en række kommuner – blandt andet Aarhus Kommune – der får bedre udnyttelse af egne data til byplanlægning, forurenings-sporing, klimasikring, borgerdialog med mere.

Når offentlige data udstilles åbent, er der et kæmpe innovationspotentiale for virksom-

heder – ikke mindst på klimaområdet og i den grønne omstilling. Ved at udstille vores data til fri brug for virksomheder, forskning og borgere, kan åben data-indsatser medvirke til store fremskridt på klimaområdet og bidrage væsentligt til at komme i mål med ambitionen om CO2-neutralitet i 2030.

Åbne data er således ikke kun noget vi gør for andre, men i høj grad også noget vi gør for os selv.

¹ Economic impact of open data in EU

² Frie offentlige data er ryggraden i grøn omstilling

³ Danmark som grønt iværksætterland

⁴ Frigiv alle offentlige data

Formålsdrevet tilgang

Der er et øget nationalt fokus på værdien af åbne offentlige data og en større politisk interesse for datas værdipotentiale i erhvervslivet. I **Finansloven 2022**¹ er der f.eks. afsat 54,2 millioner kroner til arbejdet med åbne offentlige data. Herunder 8,2 millioner kr. til Open Data DK, der har fokus på netop kommunale data. Derudover italesættes de åbne offentlige data i Regeringens nye **Digitaliseringsstrategi**² som en grundpille i den ansvarlige digitalisering. I samme strategi lyder et af de fem bærende principper "Værdifulde og offentlige data, der ikke er personhenførbare, skal gøres tilgængelige for forskere, virksomheder og offentlige myndigheder for at skabe innovation og udvikling." Det er netop, hvad Open Data Aarhus imødekommer med sit fokus på at identificere hvilke databehov der eksisterer, og ved at facilitere den offentligt-private datadialog.

I erhvervslivet er der stor efterspørgsel efter kommunale data på klimaområdet. Partnerskabet for åbne offentlige data afholdt i 2020 fire dialogforløb om åbne energidata med kommuner og virksomheder, der ligeledes tog udgangspunkt i en efterspørgselsorienteret tilgang. Her blev særligt forbrugsdata (el, vand, varme), sensordata (indeklima) og bygningsdata (drift, vedligehold, rengøring o. lign.)

identificeret som værende særligt interessante. Resultaterne fra forløbene er beskrevet i en **casesamling**³, der blandt andet er publiceret på opendata.dk.

Vekselvirkning mellem udbud og efterspørgsel

Udstilling af offentlige data kan overordnet ansues fra to vinkler:

1. En udbudsorienteret indsats, hvor man publicerer de data, det for nuværende er nemmest at publicere.
2. En efterspørgselsorienteret indsats, hvor der publiceres data på baggrund af dataforespørgsler.

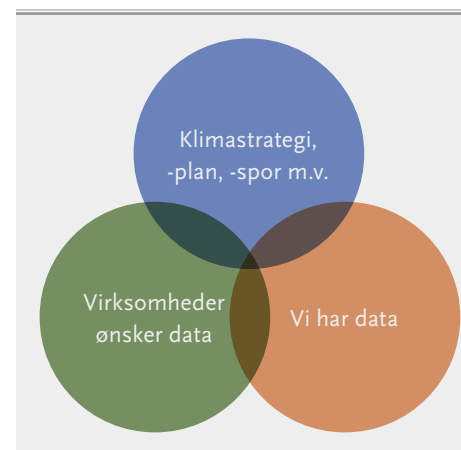
Det er imidlertid væsentligt at holde sig for øje, at der bør være en vis vekselvirkning mellem de to tilgange. Når udbuddet er højt, altså når data er gode og lettilgængelige, vil de blive tilgået oftere. Ligeledes vil efterspørgsel efter data forhåbentlig lede til øget udstilling.

I Open Data Aarhus' arbejde med at identificere hvilke endnu ikke-åbne data, der rummer potentiale for klimaområdet, er der arbejdet med at koble virksomheders konkrete efterspørgsel på data med data, der også kan

understøtte kommunens egne klimaindsatser, f.eks. at nedbringe biltrafik i midtbyen ved at fremme cyklismen og at øge mængden og kvaliteten af de grønne områder i byen.

Det er imidlertid ikke kommunale dataejere og medarbejders ansvar at tænke innovativt i forhold til optimering af dataudnyttelse. Det bør derimod være kommunens forpligtelse at stille råstoffet til rådighed, så erhvervslivet kan benytte eksisterende kommunale data til udvikling af nye, grønne løsninger.

Modellen herunder illustrerer, hvordan det anvendelsesorienterede fokus tog udgangspunkt i det overlappende interessefelt, hvor både kommune og erhvervsliv har mulighed for at benytte de udstillede data til reelle indsatser.

På baggrund af afsøgninger af relevante data i disse felter er der i løbet af 2020–2021 afholdt tre dialogforløb mellem dataejere i kommunen og virksomheder der efterspørger åbne kommunale data til udvikling og forbedring af grønne løsninger.

De tre forløb har fordelt sig på energiområdet, cykelinfrastruktur og data om grønne områder.

Dialogforløb med kommunen og private aktører

Dialogforløb mellem dataejere og dataanvendere er ikke enestående for Aarhus Kommune, men et greb der er anvendt i flere sammenhænge. Det bruges også på nationalt niveau med samme gode erfaringer. I efteråret 2021 gennemførtes et større fællesoffentlig projekt i 2021, hvor Erhverv Aarhus og Aarhus Kommune deltog i et innovationsforløb med to virksomheder. I forløbet undersøgte man hvilke af kommunens endnu ikke udstillede data, der kan have værdi i arbejdet med udvikling af modeller til samordnet varedistribution. De private aktører så i den sammenhæng gode potentialer i bl.a. indkøbs- og leverancedata, historiske reisetidsdata, data om vejnet m.m. Dialogen forløb parallelt med et pilotprojekt mellem Aarhus Kommune og Erhvervs Aarhus, der skal afsøge potentialerne på området. Innovationsforløbet viste at løsninger baseret på åbne data sandsynligvis kan spille en positiv rolle i arbejdet med at samordne kommunens varedistribution – og derigennem bidrage til målsætningen om fossilfri varelevering inden 2030.

¹ Frigiv alle offentlige data

² Digitaliseringsstrategi 2022

³ Casesamling om åbne energidata i grøn omstilling

I Open Data Aarhus' aktiviteter i 2020–2021 er det flere gange blevet tydeligt at arbejdet med åbne data generelt er lavt prioriteret i kommunen. Det er ærgerligt, da det bl.a. gennem de lokale og nationale dialogforløb er tydeligt, at der fra virksomhederne side er stor efterspørgsel på endnu flere åbne offentlige data. Det er af høj værdi for samfundet, at virksomheder kan få tilgang til de data, de efterspørger. Samtidig er det en motiverende faktor for kommunens dataejere, at de kan arbejde fokuseret med at udstille data til brug for faktisk anvendelse.

I forbindelse med afdækningen af relevante dataområder har der været kontakt med en bred skare af lokale virksomheder, interne og eksterne samarbejdspartnere, innovationshubs og andre aktører, der kan have interesse i kommunale data. Resultaterne blev sideløbende fulgt op af en intern afdækning af, hvilke data kommunen råder over og som er mulige at arbejde videre med at udstille.

Dialogforløbene har centreret sig om henholdsvis energioptimering af kommunale bygninger, cykelinfrastruktur samt placering og vedligehold af kommunens grønne områder. Alle dialoger og al kontakt med både interne og eksterne parter har været faciliteret og håndteret af Open Data Aarhus.

Dialogforløb om energi- og forbrugsdata

Med klima/grøn omstilling som det overliggende tema blev der forud for det første dialogforløb gennemført en interviewrunde med seks virksomheder med interesse i klimamrådet og en vis grad af datamodenhed. Dette mhp. at afdække, hvilke data der ifølge de udvalgte virksomheder vil have det største værdipotential som åbne data. Virksomheder-

ne blev udpeget i samarbejde med Klimasekretariatet og spænder fra mindre iværksættervirksomheder til større virksomheder.

Fire virksomheder udtrykte stor interesse i energiforbrugsdata fra kommunens bygninger. Kommunen har selv stort fokus på energiledelse af bygninger og er ifølge Klimasekretariatet grønne ift. Co2 udledning relateret til bygninger. Men ifølge dem kan der være en værdi i at lægge energiforbrugs – og bygningsdata ud og lade private lave mønstergenkendelse på dem, til gavn for kommunen. Derudover er der kommercielle formål hos virksomhederne.

De fem virksomheder, EntoLabs, Montem, Transition, Energidata og Kamstrup deltog sammen med Ejendomsafdelingen i Aarhus Kommune i et dialogmøde. Virksomhederne præsenterede muligheder og værdipotentialer med åbne data om kommunens bygninger. Det vil bl.a. give mulighed for at sammenligne bygninger internt i kommunen og give driftspersonale information baseret på sammenlignelige bygninger i kommunen. Dataene kan ifølge virksomhederne desuden integreres i en digital tvilling af byen og skabe visuelt overblik over bygninger, der bør gøres noget ved i dag eller senere.

Endelig kan data vedrørende Aarhus Kommunes bygninger give virksomhederne en unik viden, da Aarhus Kommune er langt fremme ift. data-baseret energiledelse. Dataene vil kunne give en bedre forståelse af alle bygninger, og der vil være grundlag for at sammenligne andre kommuners data med data fra Aarhus Kommune.

De deltagende virksomheder var meget interesseret i dialog med Aarhus Kommune om kommunens udfordringer, som virksomheder-

ne måske kan hjælpe med. De gav udtryk for, at de udefra kan være vanskeligt at gennemskue, hvilke udfordringer kommunen arbejder med. Generelt så var budskabet fra virksomhederne, at de hellere vil have data hurtigt ud, end perfekte data, og så kan det blive forfinet over tid. Det pointeres i den forbindelse af virksomhederne, at hvis man er vant til at arbejde med store data, så ved man, at der altid er beskidte data og fejlbehæftede data, og man har forudsætningerne for selv at håndtere det.

Dialogforløb om grønne områder

En af de virksomheder, der var dialog med, er den aarhusianske virksomhed Montem som blandt andet efterspørger data om kommunale grønne områder. Data om beplantningstype og -mængde i et givent område kan virksomheden koble med målinger af luftkvalitet fra deres mange sensorer i byen. Det er sensordata der i øvrigt er frit tilgængelige på opendata.dk.

Koblingen mellem de forskellige datakilder gør det muligt at se hvilken beplantningstype og -mængde, der giver den største reduktion i partikelforurening eller bedst skærmer mod støj. Det giver viden om luftkvalitet, der igen kan omsættes til f.eks. et databaseret grundlag i arbejdet med naturbaserede løsninger i byen. Det er et tiltagende fokusområde i byudvikling, siden grønne områder er godt for biodiversitet, klimatilpasning, beboertilfredshed og samtidig kan øge luftkvaliteten markant.

Åbne partikelforureningsdata fra København har resulteret i udviklingen af et ruteplanlægningsværktøj, der på baggrund af den aktuelle

trafiksituation kan udregne **den mindst forurenende rute**⁴. Kendskab til sådanne data kan også indgå i planlægning af ny infrastruktur, og potentielt medvirke til at flere tager cyklen, hvilket bidrager til at trængslen i midtbyen reduceres, og at folkesundheden forbedres.

Samme data om kommunens grønne områder viste flere landskabsarkitekter interesse for. De grønne data kan de bruge, når der skal planlægges nye byområder. Ligesom data om eksisterende biodiversitet og naturplejeniveau på de grønne arealer gør både private og kommunale byplanlæggere i stand til at skabe optimale arealovergange mellem grønne områder – til gavn for både planter, dyr og mennesker. Data som disse kan – såfremt de er åbne – gøre virksomhederne i stand til at opnå store effektiviseringspotentialer og besparelser i etablering af de grønne områder.

En virksomhed fortalte, at de i dag er nødt til at indsamle data manuelt når de skal have viden om f.eks. placering af bænke, buske og træer, samt bevoksningens art og størrelse. Med adgang til disse data – der allerede eksisterer i kommunens egne kort – kan de spare mange ressourcer og samtidig sikre sig, at deres data er korrekte og opdaterede.

Dialogforløb om cykelinfrastruktur

Dialogmødet om cykelinfrastruktur centrerede sig om tre temaer: turisme, cykelforhold for borgerne og erhvervs cyklisme.

Cykelturisme blev italesat som et værdifuldt område, hvor Danmark og Aarhus i forvejen

⁴ Åbne data til beregning af partikelforurening

markerer sig positivt. Mange af de efterspurgte data i dialogen var overlappende. I forhold til turisme blev der især efterspurgt data der kan skabe overblik over cykelstinet, f.eks. oversigt over cykelruter mellem attraktioner og rekreative cykelruter i bynær natur.

Ud over turisme blev der talt om data, der kan være med til at øge den gode cykeloplevelse for byens indbyggere. Der var bl.a. fokus på data om trafikale forhold der har indflydelse på cykeloplevelsen. Blandt andet viden om partikelforurening, trafikstøj, belastede kryds, belysning på cykelvej, sammenhængende cykelruter i midtbyen o. lign. Der var også efterspørgsel efter data om servicepunkter som cykelparkering, pumper, bycykler og bedre

muligheder for ruteplanlægning i forbindelse med større events.

Et tredje fokus var erhvervs cyklisme. Her blev især efterspurgt data om blokeringer på cykelnettet, f.eks. bomme, cykelchikaner og andet, der gør, at en ladcykel ikke kan passere på en cykelsti samt et samlet datasæt om eksisterende og planlagte vejarbejder.

Herunder ses en oversigt over deltagere i de tre forløb og de data, der blev efterspurgt. Det er ikke alle data kommunen er i besiddelse af eller som er samlet centralt. Processen med at stille de efterspurgte data til rådighed er endnu ikke afsluttet.

Erfaringer fra de tre dialogforløb

De tre dialogforløb har haft flere positive sideeffekter. Det er tydeligt, at når dataejere møder en direkte efterspørgsel og hører, at "deres" data har reel værdi, øger det incitamentet for at arbejde aktivt med udstilling af data. Det gør også at de gode resultater bliver mere synlige. Som kommune ved vi mere om, hvad vores data bliver brugt til og det bliver nemmere at se den kommercielle eller klimarelaterede værdi. Det kan gøre business casen tydeligere på ledelsesniveau og hjælpe med at allokere de fornødne ressourcer til at skalere indsatsen og indfri potentialerne.

I erhvervslivet og blandt virksomheder er der en bred anerkendelse af at Aarhus Kommune tager den grønne omstilling alvorligt, men i høj grad også arbejdet med åbne data alvorligt.

De tre dialogforløb fokuserede på tre temaer, som var relevante for begge parter, herunder virksomhedernes behov for data og kommunens muligheder for at publicere data. Selvom forløbene varierede i deres datafokus, gik flere erfaringer igen.

- Blandt dataejere opleves arbejdet med åbne data som noget, der generelt er lavt prioriteret.
- Der er sjældent afsat ressourcer til at følge en efterspørgsel til dørs.
- Det kan være svært at finde data, både for dem, der efterspørger data, men også for kommunale medarbejdere.
- Virksomheder har svært ved at navigere i hvilke kommunale data der findes, og hvordan kommunikationsvejene i kommunen er når man vil have fat i data.

Det har været nemt at rekruttere virksomheder til dialogforløbene, og Aarhus Kommune har undervejs fået stor ros for at tage åben data-dagsordenen alvorligt og for at have en opsøgende og interesseret tilgang til emnet. Internt har der også været interesse for at bidrage, dog i varierende grad. Det har også vist sig vanskeligt at finde flere af de kommunale data der blev efterspurgt. Det skyldes ikke manglende opbakning og ressourceallokering alene, men også mere praktiske udfordringer med et fragmenteret datalandskab, hvor data indsamles og opbevares forskellige steder.

Tre dialogforløb om klima og grøn omstilling i Aarhus Kommune

	Tema	Deltagende virksomheder	Dataejere	Centrale dataområder
1	Energi- og forbrugsdata	<ul style="list-style-type: none"> • Energidata • EntoLabs • Kamstrup • Montem • Transition 	MTM: Ejendomme, GIS og geodata	<ul style="list-style-type: none"> • Energiforbrugsdata fra AAK's bygninger • Bygningsdata i AAK • Data om anvendelsesgrad, renoveringer, events, driftstider o.lign.
2	Kommunale grønne områder	<ul style="list-style-type: none"> • Gehl Architects • ArkplanLandskabsarkitekter • Montem 	MTM: Grønne Områder, Natur & vandløb, GIS og geodata	<ul style="list-style-type: none"> • Oversigt over grønne områder • Beplantningstype • Pleje- og driftsniveau • Planlagte grønne projekter • Biodiversitetsoverblik
3	Cykelinfrastruktur i byområder og i bynære naturområder	<ul style="list-style-type: none"> • Visit Aarhus • Cykelturisme & Knudepunkter 	MTM: Mobilitet og anlæg, GIS og geodata	<ul style="list-style-type: none"> • Servicepunkter • Sammenhængende cykelstinet • Oversigt over spærringer på cykelnettet

Tekniske forhold

Blandt mange dataejere opleves det ressourcekrævende at skulle udstille data. Open Data Aarhus har derfor arbejdet på en løsning, der skal lette arbejdet med udstilling af data for den enkelte medarbejder. De åbne data udstilles på platformen opendata.dk, som samler åbne data fra flere kommuner og regioner, og hvor de ligger frit tilgængelige for alle.

Aarhus Kommunes data udstilles på www.opendata.dk, som er baseret på et CKAN-system. Blandt mange dataejere opleves CKAN-systemet som en væsentlig barriere i at udstille data. Open Data Aarhus har derfor arbejdet på etablering af et open data SQL-flow, der skal lette arbejdet med udstilling af data. Formålet med open data SQL-flowet er at gøre det unødvendigt for dataleverandører i magistratsafdelingerne at sætte sig ind i anvendelse af CKAN-systemet. Dataleverandørerne skal med dette set up fokusere på SQL, og ITK håndterer det nødvendige på CKAN-systemet.

Open Data SQL-flowet er ved at blive testet af Fælles Data i Borgmesterens Afdeling. Der påtænkes også testet med nye data fra andre magistratsafdelinger. Der udarbejdes en vejledning til udstilling af data via open data SQL-databasen. Den udvikles løbende i takt med erfaringer fra gennemførte test. Målgruppen for vejledningen er tekniske medarbejdere, som har forudgående kendskab til SQL og data.

OS2IoT¹, der er en open source IoT-plattform, blev lanceret af OS2 i januar 2021. OS2iot gør det muligt at integrere kommunens sensordata direkte med opendata.dk. Muligheden for at samle forskelligartede sensordata i ét system og eksportere direkte til opendata.dk repræsenterer en betydelig gevinst, og giver gode muligheder for at øge skalerbarheden i åben data-arbejdet. Der er stor efterspørgsel på flere af de nye data fra særligt kommunerne, da de ofte opdateres hyppigt og dermed kan fortælle mere om udvikling og bevægelse i byen.

¹ OS2 – Offentligt digitaliseringsfællesskab

Åbne data i Aarhus Kommune

Open Data Aarhus arbejder for at ændre fokus på den kommunale indsats med åbne data. Fra at være noget vi alene gør for alle andre, skal vi i stedet tænke på åbne data som noget, der også har værdi for os selv. Med åbne kommunale data kan vi bl.a. gøre vores leverandører i stand til at optimere produkter og services, hvilket kan medføre gevinstpotentialer og udgiftsbesparelser. I høj grad også for kommunen som indkøber og aftager af de optimerede løsninger.

Gennem arbejdet med åbne data i den grønne omstilling er det blevet tydeligt, at der er en stor dataefterspørgsel og et stort udækket data-behov blandt virksomheder, når det kommer til klimaområdet. Det er ikke nødvendigvis data om klima, men generelt en øget datamængde og -tilgang, der gør virksomheder i stand til at udvikle løsninger der kan bidrage positivt til den grønne omstilling.

I dialogforløbene deltog virksomheder der anvender data på meget forskellige niveauer. En lille, lokal virksomhed benytter sig primært af digital ruteoversigt over det kommunale cykelstinet, mens andre benytter flere nationale dataplatforme som grunddataprogrammet og miljøportalen. Dialogforløbene viser, at der ikke

er data, der er 'for små' til at blive udstillet, og at virksomheder af alle størrelser har databehov der skal mødes for at de kan levere flere klimavenlige løsninger.

I dialogen med virksomhederne blev det flere gange fremhævet, at det er svært at gennemskue hvilke data kommunen har, og hvor de er placeret. Virksomhederne har derfor værdsat den opsøgende og dialogorienterede indsats samt det faciliterende arbejde, der er blevet udført af Aarhus Kommune.

Der er flere mulige vinkler ind i det fortsatte arbejde med åbne data, som alle repræsenterer store værdipotentialer. Med en efterspørgselsdrevet og dialogbaseret tilgang til området er der god mulighed for at styrke anvendelse af offentlige data i den grønne omstilling.

Open Data Aarhus er i en årrække blevet finansieret af den tværmagistratslige Digitaliseringsstyregruppe i Aarhus Kommune. Denne finansiering ophører i 2022. Arbejdet med åbne data i Aarhus Kommune er herefter lagt ud til håndtering af de enkelte afdelinger og forventninger i kommunen.

